І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXIX. Ч. 49. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 15-го БЕРЕЗНЯ 1962 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MARCH 15, 1962 No. 49. VOL. LXIX.

ПРЕЗИДЕНТ ПРОПОНУЄ $4.8 БІЛЬЙОНА НА ЗАКОРДОННУ ДОПОМОГУ

ЦЯ СУМА Є НА ОДИН БІЛЬЙОН ДОЛЯРІВ БІЛЬША ВІД МИНУЛОРІЧНОЇ; В НІЙ Є $600 МІЛЬЙОНІВ НА СОЮЗ ДЛЯ ПОСТУПУ

Вашингтон. — Президент Кеннеді 13-го березня вислав до Конгресу окреме звернення, в якому домагається на допомогу закордонові $4 878,-000 000, майже на один більйон більше від тієї суми, що Конгрес ухвалив був минулого року на 1962-ий рік. На фінансовий рік 1963, який зачинається 1-го липня 1962-го року Президент просить признати на військову допомогу $1 500 000 000 і на економічну — $3 378 000 000. Це є найбільша сума вимагана на цю ціль від 1953-го року, це значить від першого року урядування в Білому Домі Айзенгавера. Військова допомога призначена в головній мірі тим новим державам, яким грозить комуністична небезпека. В сумі, що призначена на економічну допомогу, знаходяться і $600 мільйонів на позики для країн Латинської Америки в рамках програми т. зв. Союзу для Поступу. Це буде перша рата з суми $3 більйонів, які мають бути видані на допомогу Латинській Америці впродовж найближчих чотирьох років. Президент зокрема говорить про допомогу державам Південної і Середущої Америки, в яких переходить економічна і соціяльна революція мирними засобами. Коли не підтримається тієї мирної там революції, то може прийти насильна революція, але її методи будуть грізні і вона не розв'яже проблеми для добра тих держав. Президент заявив у зверненні до Конгресу, що ухвалення цієї поважної суми на допомогу закордонові є державною „конечністю", бо інакше можуть виникнути такі клопоти у світі, що не поможуть „армії ані атомові бомби". Того самого дня Президент, промовляючи на прийнятті для амбасадорів латинських американських держав в Білому Домі з приводу першої річниці підписання договору про Союз для Поступу, заявив, що ті, які не допускають до мирної революції в себе, дочекаються насильної зміни, але це буде зі шкодою для вільного світу. У зверненні до Конгресу Президент підкреслив, що деякі уряди в латинських країнах стараються змодернізувати їх і уряд ЗДА підтримує ці намагання. Президент підкреслив, що численні країни находяться „на фронті" боротьби проти комунізму, інші потребують змодернізувати свої економіки, перевести аграрні реформи та змінити свої податкові системи, щоб з американською допомогою піднести життьовий рівень населення, поліпшити освіту та мешканеві можливості. Президент заявив, що видатки на допомогу закордонові не є великі, коли порівняти їх із тими сумами, які видається на втримання миру в світі. Кеннеді написав до Конгресу: „Ця програма, і її прийняття є дуже важлива для інтересів ЗДА", бо коли б Конгрес не прийняв її, то „на ніщо були б наші армії і наші атомові бомби". Численні країни у вільному світі не могли б вдоволити потреб свого населення і не могли б протиставитись тим силам, які загрожують нашій безпеці, і які діють всередині тих держав. Конгрес прийняв це звернення Президента різно. Ті члени Конгресу, які звичайно підтримують програму закордонної допомоги, заявили, що проєкт уряду треба ухвалити вповні. Інші заявили, що старатимуться зменшити ту суму, яку запропонував уряд. Переслухання в цій справі вже почалися 14-го березня, перший зізнавав адміністратор Агенції для міжнародного розвитку в Палатній Комісії Закордонних Справ.

Президент прийняв президента Камеруну

Вашингтон. — До Вашингтону прибув з офіційною дводенною візитою президент африканської республіки Камерун, 38-літній Ахмаду Агіджо. Згідно з церемоніялом, передбаченим для голів держав, його приїзд привітано 21 гарматним стрілом, а на летовище вийшов през. Кеннеді. Він вітав свого муринського гостя, як одного з наймолодших президентів у світі та вказував на велику ролю, що її для розвитку Африки може відіграти Камерун. Ахмаду Агіджо запевнив журналістів, що він не приїхав шукати союзу „навіть з такою могутньою країною, як ЗДА", а тільки затіснити приязні взаємини та розвідати про можливості отримання економічної допомоги.

Протирадіяційні сховища можуть врятувати 55 мільйонів американців — Ґілпатрик

Вашингтон. — Заступник секретаря оборони Росвелл Л. Ґілпатрик, промовляючи на Дорадчій Раді в справах цивільної оборони, заявив, що протирадіяційні сховища зможуть врятувати життя коло 55-ох мільйонів американців, під час атомової ворожої атаки на ЗДА. Він твердив, що сховища є потрібні у всіх частинах цієї країни, у великих містах і в сільських районах. Не мають слушности ті, які висміюють побудову сховищ, вважаючи, що вони не матимуть жадної вартости під час атомової війни. Ворог схоче атакувати військові об'єкти, які є далеко від великих міст і людських осель, і тому ті всі, що зможуть перебути атаку і деякий час після атаки в сховищах, легко зможуть врятувати своє життя.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Кеннеді** заявив голові Конґресової комісії конґресменові Е. Моссові, що тільки він сам рішатиме про те, які інформації про діяльність урядових агенцій треба уважати за секретні, і про них не можна говорити навіть в конґресових комісіях. Ця заява складена у зв'язку з тим, що представники департаменту оборони відмовлялися виявити прізвища тих урядовців, які цензурували промови високих військовиків.

● **12-го березня** Дівочі Скавти відзначали 50-річчя свого існування окремим прийняттям, на якому гістьми були сенатори і конґресмени. Почесним гостем був віце-президент Джансон. Головний поштмайстер Едвард Дей повідомив, що він у цьому році видасть пам'яткову поштову марку з приводу цього 50-річчя. 1912 року заснувався був гурток скавтів - дівчат, що нараховував 12 членок, а тепер є 166,000 скавтових гуртків, що нараховують 2,685,000 членів.

● **Преса** підкреслює, що в четвер 15-го березня скінчаться 6 тижнів замешкання в стейті Невада для пані Нелсон А. Рокефеллер, і вона тоді зможе негайно дістати розвід із своїм чоловіком — нюйоркським губернатором. З панею Рокефеллер є її дві доньки 28-річна пані Роберт Л. Пірсон і пані Віллям Стробрідж. Всі три пані їздили верхи при кінці тижня, хоч температура була нижче 32-ох ступнів.

Президент у своїй промові в Ню Йорку підтримуватиме справу медичної опіки над старшими

Президент Джан Ф. Кеннеді прийняв запрошення, передане йому кол. конґресменом А. Форандом, головою Ради Старших Віком Громадян у Вашингтоні виступити з публічною промовою в справі медичної допомоги старшим особам на багатолюдному зібранні Медізон Сквер Ґарден у Ню Йорку. Зібрання відбудеться заходом Крайової Ради Старших Віком Громадян і клюбів Золотого Перстеня.

Вашингтон. — Президент Кеннеді 12-го березня прийняв запрошення промовляти в Ню Йорку в дні 20-го травня на зборах, щоб підтримати медичну опіку для старших осіб в рямках соціяльного забезпечення. Ці збори відбувабезпечення. Ці збори відбудуться в найбільшій залі Ню ден. Запрошення передав Президентові в Білому Домі колишній конґресмен із Ровд Айленд Ейм Дж. Форанд, який очолював делеґацію Крайової Ради в справах старших осіб, головою якої він є. Президент фотографувався з цією делеґацією і заявив, „я там буду". Крайова Рада Старших людей нараховує 500,000 членів і 900.000 членів прихильників. Президент сказав, що проєкт про медичну опіку над старшими відноситься до 17 мільйонів осіб, які мають 65 або і більше років, і не мають фондів на лікування. Цей проєкт є дуже важливий для всіх американців, тому Конґрес повинен його цього року ухвалити.

Лідер зах.-німецьких „вільних демократів" прибуде до ЗДА

Бонн. — Д-р Еріх Менде, голова Вільно - демократичної партії, яка разом з партією Християнських демократів канцлера Аденауера становить урядовий бльок в Західній Німеччині, прибуде наприкінці цього тижня на 12-денні відвідини до ЗДА і має вже призначену авдієнцію у президента Кеннеді на найближчий понеділок. Д-р Е. Менде заперечив, наче б він був за невтральністю Західньої Німеччини чи за відкликанням з Західньої Німеччини американських військ. Він ствердив, що він признає, що відповідальними за долю Німеччини є великодержави і тому вони в першу чергу повинні переговорювати, про Німеччину з Совєтами. Д-р Менде заявив, що він є проти визнання східнього кордону Німеччини по лінії Одри - Нісси, бо конституція Західньої Німеччини забороняє вирішування німецьких кордонів поки не буде створений загально - німецький уряд. Д-р Менде був від часу останніх західньо - німецьких виборів дуже часто критикований за свої погляди на закордонну політику, розбіжні з поглядами Аденауера та, зокрема, нібито за його сприяння окремим безпосереднім німецько - совєтським переговорам.

В Ню Йорку відбудуться святочні збори для відзначення державности Карпатської України

Ню Йорк. — Заходом Карпатського Союзу в Ню Йорку відбудеться в неділю дня 18 березня ц. р. святочне зібрання для вшанування 23-их роковин Державности Карпатської України. В програмі цього зібрання: промова колишнього голови уряду Карпатської України мін. Юліяна Ревая, святочна доповідь кол. представника уряду Карпатської України в Празі д-ра Вінкентія Шандора про „Чинність представництва Уряду Карпатської України в Празі в рр. 1938-1939", монтаж творів Ситника, О. Олеся і Зореслава у виконанні п-ні Тамари Кардашинець, „Елеґія" Миколи Лисенка у виконанні піяністки п-ни Оксани Комаринської, декламації і українські пісні, що їх відіграє на акордеоні п. Іван Овшак. Початок зборів, що відбудуться в залі Українського Інституту Америки, о год. 3-ій по полудні.

Помер автор „Святослава" і „Володимира" — український письменник Семен Скляренко

Київ. — Згідно з повідомленням „Рад. України" з 10 березня ц. р., в неназваній місцевості помер на 61-ому році життя дня 8 березня ц. року, відомий український письменник, прозаїк Семен Дмитрович Скляренко. Народжений 25 вересня 1901 року в селі Прохорівка на Полтавщині, Скляренко, закінчивши середню освіту, вчителював, працював у бібліотеці та завідував районовим відділом народної освіти. З першими друкованими творами виступив в 1922-ому році і від 1925 року почав працювати активно в пресі, зокрема в „Пролетарській Правді", друкуючи свої нариси й оповідання. З більшими творами виступив від 1929 року, видаючи ряд книжок, між ними „Тиха пристань", „Матрос Кай", „Бурун", „Помилка", „Страх" та інші. Після війни, в якій Скляренко брав участь як доброволець, були видані його романи „Хазяїни" і „Карпати". В останні роки перейшов на історичну тематику і написав, опублікований вже двома виданнями, роман „Святослав" і в останні місяці перед своєю смертю закінчив новий роман „Володимир" — про князя Володимира Великого. Був Скляренко членом правління і президії Спілки письменників України.

ВСЕЛЕНСЬКИЙ ПАТРІЯРХ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ ЗА ПОЄДНАННЯ З КАТОЛИЦЬКОЮ ЦЕРКВОЮ

Відень. — Католицька пресова агенція повідомила — як подає „Ню Йорк Таймс" — у вівторок, дня 13-го березня ц. р., що Атенагорас 1-ий, Вселенський Патріярх й архиєпископ Константинополя заявив, що уже настав час закінчити 900-літній роздор між Православною і Римо - Католицькою Церквами. Патріярх Атенаґорас, провідник православних в усьому світі заявив кореспондентові Католицької Пресової Агенції, що його великим бажанням є відвідати Папу Івана XXIII у Ватикані. Згідно з опублікованим у пресі повідомленням Патріярх висловив свою готовість приєднатися до об'єднаного християнського фронту. „Для тієї мети — сказав він — ми хотіли б відбути відвідини в Римі, так, щоб ми могли обняти один одного, заплакати над нашим довгим роз'єднанням, висловити наш біль з приводу минулого і нашу радісну віру в майбутнє".

Голляндія готова до переговорів з Індонезією про Західню Ґвінею

Гаага. — Голляндський прем'єр Жан Е. Де Квей заявив після 12-годинного засідання уряду, що Голляндія готова в кожній хвилині приступити до переговорів з Індонезією для мирного полагодження спірної справи Західньої Ґвінеї. Посередництвом в цій справі займається генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант і — насправді — американська дипломатія. Міністер закордонних справ Жозеф Люнс склав вичерпне звідомлення з своїх розмов з президентом Кеннеді і державним секретарем Діном Раском, переведених у минулому тижні у Вашинґтоні, і, мабуть, те звідомлення вплинуло на те, що голляндський уряд рішив не висилати тепер військового підкріплення до Західньої Ґвінеї. Міністер оборони С. Г. Віссер висловився за вислання туди додаткових 2.000 вояків і 4-х торпедних човнів для зміцнення 5.000-ої голляндської залоги на Західній Ґвінеї. Голляндці бояться, що у випадку індонезійського висаду на Південній Ґвінеї чи тамошніх внутрішніх заворушень можуть потерпіти 20.000 голляндців, що живуть у Західній Ґвінеї. Індонезійський міністер закордонних справ Субандріо не уточнив індонезійського становища, але потвердив, що американські керівні чинники обіцяли скласти задовільну для обох сторін базу для переговорів, які вседовзі почнуться у Вашинґтоні та згодом будуть перенесені до Женеви.

Лідер в'єтнамської опозиції у листі до амбасадора ЗДА вимагає реформ

Сайгон. — Лідер опозиції в Південному В'єтнамі, д-р Фам Гай Кват, який був колись міністром оборони та з початком цього року заснував Комітет для національної єдности, написав листа до американського амбасадора Фредеріка Нолтінга, де він пояснив причини внутрішньо - в'єтнамських спорів і труднощі співпраці з президентом Нґо Дінґ Дісмом. Він ствердив у тому своєму листі, що президент Нґо Дінґ Дієм оминає всякого стику з усіми, що критикують його режим та насправді затратив контакт з народніми масами. Названий демократичний і протикомуністичний діяч признає, що розладдя всередині антикомуністичного табору в Південному В'єтнамі сприяє комуністам, але вказав на великі труднощі співпраці з режимом, який від 1960 року тримає у в'язницях цілий ряд антикомуністичних діячів без суду. Він написав листа у відповіді на заклик американського амбасадора до національної єдности всіх південних в'єтнамців в обличчі комуністичної загрози.

Нассер вводить „арабський соціялізм" в конституцію Єгипту

Каїро. — З початком квітня збереться в Каїро т. зв. конґрес, зложений із 1.750 делеґатів, з яких 1.500 обрано в лютому ц. р. із різних станів, професій і верств, а 250 призначено Нассером. Цей конґрес має вирішити нову конституцію З'єдиненої Арабської Республіки, яка — після відірвання від неї Сирії і Ємену насправді залишилась Єгиптом. Ця конституція має леґалізувати так званий арабський соціялізм, продукт Ґамаля Абделя Нассера, який говорить про демократію і про „уряд народних сил", але має насправді і надалі зберегти свою диктаторську владу. Нассер заявив, що він сподівається проголосити новий „народний" уряд 23 липня ц. року, в десяті роковини революції, яка поклала кінець монархії в Єгипті і винесла до висот диктатора із амбіціями володіти в цілому арабському світі, нікому до того часу невідомого полковника Нассера. У травні цього року мають відбутися вибори до так званої „генеральної конференції національної унії", що стала б підмінкою парляменту. Нассер почав особливо безпардонно наставляти свій соціялізм в Єгипті після того, як у вересні мин. року Сирія відірвалась від Єгипту, бо він озлобився проти сирійських землевласників та інших „капіталістів", які нібито зорганізували протиєгипетський переворот і перевели його при допомозі сирійської армії, яка теж не хотіла підлягати „старшому єгипетському братові".

В Празі помер д-р Здєнек Неєдлі

Прага. — В п'ятницю дня 9-го березня ц. р. тут помер відомий чеський учений, історик і музиколог, й президент Чехословацької Академії наук д-р Здєнек Неєдлі. Покійний був видатним істориком, дослідником музики різних слов'янських народів, в тому й українського, і був теж дійсним членом Наукового Товариства ім. Шевченка. Писав колись із захопленням про капелю Кошиця. За своїми переконаннями був комунізуючим й із встановленням комуністичної влади на Чехословаччині був міністром виховання в рр. 1948-1953, потім заступником прем'єра і останнім часом міністром без портфеля. До кінця життя, хоч і не завжди погоджувався з компартійними настановами, був членом Центрального Комітету Комуністичної партії, і, як багато чехів, русофілом і совєтофілом. Про нього говорили чехи, що Неєдлі такий завзятий комуніст, що він носить парасолю в соняшні дні в Празі в той час, як у Москві падає дощ. Під час війни, за німецької окупації Чехії перебував у Москві і працював як професор слов'янських студій на Московському університеті. Як одинокий із чужоземців був нагороджений не так за свої наукові заслуги, як за прихильне ставлення до Совєтського Союзу, двома орденами Леніна.

У ЖЕНЕВІ ПЕРЕРВАНО РОЗМОВИ ПРО БЕРЛІН

ГРОМИКО ЧЕКАЄ НА ІНСТРУКЦІЇ З МОСКВИ

Женева. — Свою другу ділову розмову в минулий вівторок 13 ц. м. державний секретар Дін Раск, британський міністер закордонних справ лорд Гюм і совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико передчасно перервали, бо Громико, мабуть, заявив, що він мусить порозумітись з Москвою. В понеділок вони нараджувались впродовж трьох годин і щонайменше стільки само, якщо не довше, мали нараджуватись у вівторок, але вже після одної години, із якої половина пішла на переклади, ті наради перервано — очевидячки знову без ніякого позитивного висліду. Мова була знову про Берлін і Німеччину. За газетними твердженнями, Дін Раск, не вважаючи на попередні совєтські неґативні заяви, підтримав американську пропозицію, щоб шляхи комунікації між Західнім Берліном та Заходом піддати під міжнародну контролю і таким чином ґарантувати свободу тієї комунікації проти можливої самоволі німецьких комуністів. Справи договору про заборону атомових дослідів знову не заторкувано. Державний секретар і британський міністер закордонних справ вирівняли свої розбіжності поглядів на цю справу. Дін Раск переконав лорда Гюма, що треба вимагати від большевиків встановлення не тільки міжнародної контролі над усякими підозрілими вибухами, але й над можливими секретними приготуваннями до ядрових детонацій, маючи на увазі досвід, що його альянти дістали в минулому році, коли-то большевики переводили такі засекречені приготування під час того, як у Женеві йшли переговори про атомовий договір і як ЗДА й Британія вірно зберігали атомовий мораторіюм. ЗДА й Британія запропонують Женевській конференції роззброєння, яка мала початись в середу 14 ц. м., щоб для справ атомових детонацій створено окрему підкомісію. Рішено, що конференція роззброєння радитиме впродовж п'ятьох днів у тижні. До совєтського міністра Громика зголосився на авдієнцію західньо - німецький міністер закордонних справ д-р Ґерґард Шредер, який звернув Громикові увагу на небезпеку, яка грозить від совєтських шикан, стосованих в трьох так званих летунських коридорах між Західнім Берліном та Заходом. Шредер мав сказати також Громикові, що нормальних відносин між Західньою Німеччиною і Совєтським Союзом не буде так довго, поки Східня Німеччина не дістане право самовизначення. Відомо, що большевики, домагаючись такого права для всіх азійських і африканських народів, відмовляють його всім народам у Східній Европі та німцям.

В Югославії проголошено амнестію для втікачів і політичних в'язнів

Београд. — Комуністичний уряд в Югославії проголосив політичну амнестію, яка стосується втікачів від комуністичного режиму, колишніх членів королівської югославської армії, які дістались були в полон і не вернулися та членів „квізлінських формацій, які боролися проти комуністів. Віце-президент Александер Ранковіч, пред'являючи той декрет югославському „парляментові", заявив, що та амнестія буде стосуватись яких 150,-000 осіб за кордоном і 1,000 осіб в югославських в'язницях. Вийняті з-під амнестії так звані „фольксдойчі", себто югослави, що подавали себе за німців, — ті, що мають на совісті вбивства, ті, що вже за режиму Тіта робили в Югославії підривну роботу і ті, які „організували злочини і були до них причетні".

Британський секретар летунства обстоює його вартість для оборони Заходу

Лондон. — Секретар летунства у Британії Джулієн Емері рішуче протиставився в палаті громад закидам збоку соціялістичної Партії праці, наче б великі грошові видатки на британське летунство й атомову зброю цілком недоцільні, бо Британія не всилі „ані на йоту" причинитись до сутньої оборони західнього світу проти совєтського наступу. Емері твердив, що — навпаки — британське летунство, яке всилі перевозити атомові бомби, настільки могутнє і розпоряджає такими новітніми бомбардувальниками, як „Вулькан", „Віктор" і „Вальянт", що воно може нанести напасникові „неперехосну шкоду". Москва — мовляв — знає про це і посідання Британією самостійної могутньої збройної сили дає їй ту безпеку, що потенціяльний напасник не зважується атакувати її і не легковажить її. Емері, відповідаючи соціялістичному послові Геролдові Вилсонові, звернув увагу, що не тільки Вилсон їздив до Америки і збирав там опінії про британське летунство. Він — Емері — мовляв, їздив туди недавно також і переконався в розмовах з найвищими американськими державними мужами та військовиками, що в Америці існує дуже висока опінія про британську збройну силу і про вартість Британії, як союзника Америки. Емері рішуче спротивився суґестіям, щоб Британія сховалась поза спину ЗДА та виреклася власної збройної потуги.

У СВІТІ

● **В мусульманському світі** повідомляє преса — йдуть далі розмови між сірими громадянами на тлі релігійно-політичних розбіжностей між державними верхівками кількох арабських країн. Президент Тунісії Габіб Бурґіба одверто аґітує проти традиційних постів, які некорисно впливають на працедатність робітників і службовиків. Президент З'єдиненої Арабської Республіки Абдель Ґамаль Нассер пропаґує соціялізм із вивласнюванням та удержавлюванням приватних маєтків, проти чого одверто виступили володарі Савді Арабії, Сирії і Ємену, таврують чи соціялізм, як суперечний з наукою Мохаммеда.

● **У Туреччині** виступило з війська ще 12 старшин, сотників і поручників. Після невдачної спроби державного перевороту в минулому місяці, викинено з війська 21 полковників та перенесено у віддалені частини країни 14 інших високих старшин. Ця чистка охоплює всіх старшин невдоволених теперішнім поворотом Туреччини до парляментарного режиму.

● **У Південному В'єтнамі** значно зросли людські жертви в посилених боях проти комуністичних партизанів. В останніх двох тижнях згинуло по обох сторонах коло 1,200 осіб. Державні війська втратили за два тижні 140 вбитих, 150 ранених і 170 полонених вояків, а партизани 330 вбитих, 150 ранених і 300 полонених. В лютому і березні цього року державні війська мали більші втрати, як за цілий 1961 рік. Ці збільшені втрати стоять у зв'язку з переходом армії в протинаступ.

● **Над Альжиром** розбився кілька днів тому американський літак, власність приватної компанії з Сієтль, стейту Вашинґтон, яким летіли чотири американці, всі з Каліфорнії, до Тунісії. Літак набрав пального в Лісбоні в Портуґалії і в Танжері у Північній Африці та розбився внаслідку хиби в моторі в дорозі до Тунісії. Всі четверо згинули.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Збросння і добробут

Одним із найголовніщих і найчастіше повторюваних мотивів у комуністичній пропаганді є оскаржування „акул Волстріту", які, мовляв, штучно підсилюють перегони у збросні задля власних великих зисків. Міжнародне роззбросння — кажуть комуністи — було б давно доконаним фактом, якби не протиділяли тому капіталісти, заінтересовані у збросні з суто егоїстичних причин. Ця комуністична пропаганда знайшла деякий відгук на Заході, де чимало осіб переконані, що дійсно більйонові державні замовлення на найрізнороднішу зброю є могутнім і необхідним застриком у національну економіку, посилюють промисл і затруднюють додаткову масу робітників. Коли б — мовляв — ці замовлення припинились, то автоматично вибухла б господарська криза, великі ділянки промислу — сталевого, хемічного, автомобільного, мануфактурного — найболючіше відчули б втрату найбільшого замовця, яким є міністерство військових справ, і на вулиці опинилися б сотні тисяч робітників.

Оприлюднений кілька днів тому звіт Об'єднаних Націй, опертий на опінії економістів з 10-ох країн, рішуче перечить тезі про тісний зв'язок між збросниям і добробутом у різних країнах. У тому звіті нічого не говориться про згадану вгорі комуністичну пропаганду і про те, що нинішні перегони у збросні є наслідком совєтської агресивно-імперіялістичної політики. Звіт ОН дивиться на справу виключно з погляду впливу військових замовлень на економіку країн та економічних наслідків від припинення таких замовлень. І той, властне, звіт твердить, що припинення продукції для військових цілей ні трохи не пошкодило б загальному продукційному розгонові і не вплинуло б на ринок праці, бо виробництво не сповільнилось би, а тільки переставилось на мирні цілі. Коли нині видається у світі приблизно 120 більйонів долярів річно на військові цілі, то ці велетенські гроші могли б піти на будову мешкальних домів, шкіл, шпиталів, на продукцію ужиткових предметів, на пребізні дослідні станції мирного характеру, на могутні інвестиції у промислі, на здійснювання космічних проєктів. Якщо були б трудноші з переміщуванням робітників, з перевишколюванням їх на іншу працю, то — сказано у тому звіті — це були б труднощі промінальні, тим паче, що робітники промислу, який працює для військових цілей, це здебільша кваліфіковані робітничі кадри, дуже легкі для перевишколу.

Оприлюднення цього звіту Об'єднаних Націй за кілька днів перед Женевською конференцією в справах роззбросння можна було б уважати за зрозумілу для тісї установи пацифістичну пропаганду, якби не дійсно поважні й переконливі його аргументи. Якби держава, припинивши витрачати більйони на збросння, ті гроші замкнула в касі, то — очевидно — можна було б побоюватися потрясення в національній економіці. Але ж ті гроші можуть все одно піти в економіку, тільки для інших цілей, без шкоди для загальної продукції, а з користю для мільйонів споживачів, для яких саме зброя є мертвим мастком, магазинованим у складах чи військових портах і ганґарах. Комуністичні закиди на адресу „акул Волстріту" мають характеристичне для большевиків психологічне підложжя: вони не думають категоріями всенаціонального добробуту, бо не мають ніякого зрозуміння для добробуту народу. Фактом є, що Західня Німеччина не має військового промислу і фабрики Круппа, одні з найбільших у світі, продукують лише паротяги, мотори, трактори, бульдозери. А саме Західня Німеччина є взором „господарського чуда" і великого добробуту. І коли в 1945-му році ЗДА й інші західні країни провели повну демобілізацію, то не вийшло в них з того ніякої господарської скрути. Так само закінчення Корейської війни не потрясло американською економікою. Збросния потрібні не з економічних, а з суто політичних причин: як засіб для збереження волі, як оборона проти ворога.

На останній сторінці

Справді шанобливе ставлення до Шевченка виявляється, зокрема, в щорічному відзначуванні пам'яті Поета, у виявах пошани до нього української спільноти, українських установ і часописів. Святкуючи Шевченкові роковини ще в дореволюційні часи, в час української державности чи й тепер у вільному світі, Тараса Шевченка в день його народження 9-го березня чи в день його смерти 10-го березня ставилось і ставиться завжди на першому місці — перед усіма іншими справами й подіями. Так само присвячували й присвячують пам'яті Шевченка завжди свої перші сторінки українські національні часописи.

Інакше заведено з цим у нібито незалежній Українській ССР, де, мовляв, внаслідок „ленінської національної політики" і „піклування рідної комуністичної партії" культ Шевченка досяг свого „найповнішого виявлу". Роковини Шевченка там трактують як щось непотрібне, чого не годиться оминати, але що ставиться на дальшому місці, на останніх сторінках.

Переконливим прикладом цього можуть бути числа совєтських, друкованих українською мовою, газет з 9-го березня. Головна газета, орган Центрального комітету Комуністичної партії України, Верховної Ради і Ради міністрів УССР „Радянська Україна" з 9-го березня цього року приділила Шевченкові тільки три шпальти останньої сторінки, друкуючи там статтю Олександра Мазуркевича з нападами на „буржуазних націоналістів" у ЗДА і в Канаді за їхні намагання ... „принизити Шевченка" і „спотворити революційно - демократичну творчість великого Кобзаря". Перше місце на першій сторінці, цілу другу і частину третьої „Радянська Україна" відвела для повідомлень про дебати на московському пленумі ЦК КПСС, вміщуючи тільки про людське око на першій сторінці між цим матеріялом повідомлення про присудження премій ім. Тараса Шевченка — О. Гончарові за виданий 1961-го року роман „Людина і зброя", П. Тичині за виданий ще в 1959 році тритомник ... „Вибраних творів" і П. Майбороді теж за .. „Вибрані твори" такого роду, як „Рушничок" і „Колгоспний вальс".

Подібно, хоч і трохи достойніше, поставився до Шевченкових роковин і другий київський щоденник „Молодь України". Вміщуючи на першій сторінці, крім вістки про присудження згаданих премій, широке повідомлення про московський пленум, що займає також і всю другу і частину третьої сторінки, цей часопис приділив для Шевченка тільки частину останньої сторінки, на якій, крім портрету Шевченка, подано ще одну статтю, вірш і новелю про Шевченка. Найбільше Шевченківського матеріялу надрукувала „Літературна Україна", що є органом Правління Спілки письменників України, але й там на першому місці на першій сторінці грубим шрифтом надруковано — повідомлення про пленум ЦК КПСС.

Беручи до уваги таке ставлення офіційної „радянської" преси до святкування Шевченкових роковин, справжнім глумом і нахабністю звучить згадане вже писання Олександра Мазуркевича, який в „Радянській Україні" половину своєї статті присвятив обвинуваченням українців в Канаді і в ЗДА у „принижуванні" Шевченка, яке, як виходить з його статті, виявилося в тому, що вони ... збудували — без участи „проґресистів" — пам'ятник Шевченкові у Вінніпегу і готуються збудувати такий же пам'ятник у Вашингтоні.

Якщо говорити про принижування Шевченка, то найяскравішим його виявом може бути саме виведене вище зневажливе ставлення офіційних совєтських чинників і преси до пам'яті Шевченка. Щождо спотворювання біографії і творчости Шевченка, то совєтські „літературознавці" своїми вигадками й фальшуванням перейшли в цьому накинутому їм партійними директивами напрямку всякі межі. Свідченням цього може бути передусім совєтське шевченкознавство.

НЕ ЗБИРАЙТЕ СОБІ СКАРБІВ НА ЗЕМЛІ, А ЗБИРАЙТЕ СКАРБИ В НЕБІ...

ВЕЛИКОПОСТНЕ АРХИПАСТИРСЬКЕ ПОСЛАННЯ КИР АМВРОЗІЯ СЕНИШИНА

Філядельфійського Архиєпископа і Митрополита для українців католиків у ЗДА

„Блаженні убогі духом, бо їх царство небесне" (Мат. 5:3).

Блаженство — щастя! Яка притягаюча і чарівна сила цих слів! Блаженство — щастя мають всесвітне громадянство у серцях людей всього світу. За блаженством — щастям шукають вбогі й багаті, фабриканти і робітники, молоді і старі, хворі і здорові, студенти і професори, вчені і неграмотні. Цього блаженства — щастя бажають батьки своїм дітям, вчителі своїм учням, душпастирі своїм парафіянам, громади своїм членам, держави своїм громадянам, ідейні патріоти своїм народам. нього іти. Блаженство — щастям під цю пору шукають поневолені народи, а між ними український нарід, який вже стільки років карається в страшній неволі. Хто почислить ці безчисленні ряди найкращих синів і доньок українського народу, що віддали своє життя, щоб здобути щастя свободи для нашого народу.

Здавалося б, що тут на Вільній Землі Вашингтона, в країні добробуту і свободи люди осягнули блаженство — своє щастя. Одначе дійсність показує що інше. Як приглянемося ближче, то побачимо, що люди різних прошарків життя далі шукають за блаженством — щастям, хоч багато з них того бажаного блаженства — щастя не знаходять. А вислід цієї погоні за щастям такий, що численні попали в страшну зневіру та почали сумніватися, чи в дійсності існує блаженство — щастя? Чи люди можуть бути блаженними — щасливими? Такі думки зневіри закрадаються не раз до сердець людей, які не знайшли щастя в матеріяльному світі.

Відганяймо від себе такі безосновні сумніви про наше блаженство - щастя! Хоч людина втратила первісне насліддство до небесного щастя через первородний гріх, але не втратила задушевного бажання за блаженством - щастям. Туга за щастям залишилася в кожній людській душі та в кожному людському серці. Якщо приглянемося ближче людській істоті, то краще зрозуміємо, що є блаженство, що існує щастя, про яке згадує Апостол народів св. Павло: „Чого око не бачило, ані вухо не чуло, ані у серце чоловіка не прийшло, що приготовив Бог тим, які Його люблять" (І Кор. 2:9). Якщо всемогучий Бог дав людині очі, то також створив предмети для людського зору, тобто видимий світ зі своєю красою, щоб людина могла бачити й оглядати Божу творчість. Даючи слух людині, Предобрий Господь подбав про ціль слуху, тобто, щоб людина могла вслухуватися в чудові мельодії музики і співу, чути розмови своїх дорогих осіб, слухати голошене Боже слово та покористовуватися різнородним людським знанням. Якщо Господь дав апетит людині, то також подбав про поживу для людей, щоб вони могли продовжувати своє життя на землі. Якщо Господь Бог вложив в людську душу тугу за блаженством — щастям, то також сотворив це блаженство — щастя для кожної людини. Отже існує щастя, яке Бог створив для людей, тільки до цього щастя треба йти правильною дорогою Божих законів, а не манівцями, дорогою беззаконня. Щоб запевнити людям вічне щастя, Син Божий прийшов на цей світ, голосив свою Божественну науку, а навіть помер на хресті. Бог відкрив людям дорогу до вічного щастя, тільки треба знати, як до ньог оіти. Блаженство — щастя треба виховувати вже тут на землі під час нашої туземної мандрівки, щоб колись ми могли користати з його овочів в небі. Тому Син Божий у своїй нагірній проповіді поклав першу умовину до блаженства — щастя, проголошуючи убожество духом: „Блаженні убогі духом, бо їх царство небесне" (Мат. 5:3).

Чи справді убожество, проголошене Христом, є конечною умовиною до небесного щастя?

Господь створив різні елементи, які мають помагати нам осягнути наше блаженство — щастя. Одначе у великій мірі від нас залежить, чи ті створені речі будуть нам помагати, або шкодити. Ось, наприклад: вода сама в собі є дуже корисною в нашому житті; вона є конечним чинником для гігієни і здоров'я людського організму. Вода переносить величезні кораблі, служить спортовцям у плаванні. Одначе вода може знищити людське життя, якщо людина злегковажить приписи в уживанні води. Вогонь дає велику прислугу людям. Він є одним з головних чинників у приготовуванні поживи, в огріванні домів, в транспортації та в індустріяльних заводах. Вогонь дає велику прислугу людям, якщо він є під контролею. Але також може стати він страшним шкідником, спричиняючи великі знищення людського майна та руїну людського життя через людську неувагу. Те саме можна сказати про модерну комунікацію літаків, джетів і ракет. Вони можуть бути корисними, переносячи пасажирів у призначене місце, але можуть бути шкідливими, вбиваючи людей, якщо не були дотримані всі вимоги і приписи летунської техніки.

Якщо стільки обережности треба в уживанні вище згаданих засобів, щоб осягнути їхню ціль, то на скільки більше треба обережности в дочасних речах, які мають нам послужити до вічного щастя в небі, а не до загибелі. Однак зі св. Письма знаємо, що вживання дочасних дібр для багатьох послужило для досягнення вічного спасення, а для інших було причиною вічної загибелі. Лепта бідної вдови принесла їй Боже благословення, а тридцять срібняків спричинило Юді вічну загибіль. Авель використав свій добробут на Божу славу і Бог прийняв його жертву, а багатство Каїна стягнуло на нього Божий гнів.

Треба призадуматися над тими протилежними наслідками земських дібр і дочасних багатств. Заслугу на вічне щастя в царстві Христовому не міряється тим, скільки хто посідає майна, ані скільки ко-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ТАЄМНИЦІ КОСМІЧНИХ ПРОСТОРІВ

Американський астронавт, полковник Джан Г. Ґленн, який 20-го лютого ц. р. тричі облетів навколо Землі, заявив, що він тільки торкнувся космічних просторів, і що треба буде ще багато праці, щоб хоч трохи відхилити ту заслону, яка закриває від людини безмежні простори Космосу.

Та людина не знеохочується безмежністю космічних просторів і вперто, крок за кроком, поширює свої відомості про нього. Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація уклала широку програму дій, що ступнево мають розкрити таємниці тієї частини Космосу, що творить нашу соняшну систему.

І так, ще цього року, десь за два три місяці має відбутися другий лет американського астронавта довкола Землі. Це буде триразовий лет, такий самий, як полковника Гленна. Якщо він вдасться, Космічна Адміністрація ще перед кінцем цього року випустить нового астронавта, який облетить 18 разів Землю за 27 годин.

На 1963-ий рік заплановано такі космічні лети: 20-разовий лет довкола Землі, що триватиме 30 годин. Цей лет має відбутися на початку наступного року. Влітку 1963-го року мають літати впродовж тижня довкола Землі 2 астронавти в одній кабіні. Можливо, що в тій двоособовій кабіні полетить тільки один астронавт і одна мавпа або „робот - пасажир".

В 1964-му році два астронавти, кружляючи довкола Землі, мають відбути зустріч з ракетою. Це буде вступний лет до Місяця. В 1964-му році або на початку 1965-го року заплановано лет трьох астронавтів довкола Землі впродовж двох тижнів. Кабіна для цього лету буде збудована так, що в ній зможе літати залога з шістьох астронавтів впродовж тижня.

В 1966-му році три астронавти мають облетіти кілька разів довкола Місяця і вернутися на Землю. Вершком цих всіх пробних летів буде висилання трьох астронавтів на Місяць, які, провівши там певний час, мають вернутися на Землю. Це відбудеться десь в 1968 або 1969-му році.

Журналіст пресового концерну Скріпса - Говарда Джан Троян слушно зазначає, що „легко про це все говорити, але не так легко здійснити". Можуть виникнути різні технічні труднощі, як це було із летом Гленна. Може виявитися, що довший лет в космічних просторах шкідливий для здоров'я астронавтів. Але певним є те, що успішний лет Гленна зліквідував одну перешкоду: Конгрес, не вагаючись, призначатиме на лети в космічних просторах ті великі суми, що їх уряд вимагатиме в цьому і в найближчих роках.

Директор Космічної Адміністрації Джеймс Е. Вебб обраховує, що здійснення подорожі на Місяць коштуватиме кругло $20 більйонів. Крім того треба буде ще $15 більйонів на висилання ракет з інструментами в космічні простори, які мають досліджувати Місяць та інші плянети.

При досліджуванні плянет головною ціллю буде ствердити, чи існують там сліди якогось життя. Не йде тут про те, чи живуть на Марсі або на Венері якісь сині чи зелені люди, а про те, чи є там бодай такі примітивні організми, як слиз або мох. Фахівці сподіваються, що приблизно за три роки можна буде дати відповідь на питання, чи є якенебудь життя поза нашою Землею в соняшній системі.

На початку 1965-го року мають вислати кабіну на Марс. В цій кабіні буде телевізійна камера і цілий ряд приладів, які мають досліджувати атмосферу і поверхню тієї плянети. Її, мабуть, скинуть з парашутом на Марс із „ракети-робота", яка кружлятиме довкола тієї плянети. Інструменти, встановлені в кабіні, висилатимуть телевізійні знімки до „ракети - робота", а звідти вони передаватимуться на — Землю!

Згаданий журналіст Джан Троян пише, що коли б на Марсі або на Венері вдалося знайти сліди життя, то це було б одним із найбільших наукових осягів в історії людства.

Перед згаданими вище дослідами Космічна Адміністрація плянує вже в найближчих місяцях вислати на Місяць в окремій кабіні робота, який передаватиме на Землю телевізійні фота. В цьому році мають вислати на Місяць кілька таких роботів, які допоможуть досліди нашого супутника і підготовити відвідини його людиною.

Проте, вся ця програма, якщо й буде успішно зреалізована, має розкрити таємниці лише найближчих до Землі просторів, що належать до нашої соняшної системи, поза якою простягається неуявний для людського розуму — Космос.

Петро Одарченко

ТРАДИЦІЇ ШЕВЧЕНКА В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ

IV

Так само творчо сприймали і розвивали величні традиції Шевченка інші українські письменники, сучасники Івана Франка і Лесі Українки: М. Кропивницький, Павло Грабовський, І. Тобілевич, Б. Грінченко, Михайло Коцюбинський, Ольга Кобилянська, Василь Стефаник, Марко Черемшина, Осип Маковей, Олександер Олесь, Володимир Самійленко, Степан Васильченко і багато інших видатних українських поетів і прозаїків.

Павло Грабовський, що передчасно помер на далекому сибірському засланні, кров'ю власного серця писав свої палкі поезії, повні глибокого суму й гіркої туги за Рідним Краєм. В тобольській газеті „Сибірський Листок" в 1900 р. Грабовський надрукував свою статтю про Шевченка, в якій підкреслив глибоку народність великого українського поета і світове значення його творчости. В 1901 р. Грабовський опублікував другу статтю з нагоди 40-ліття з дня смерти Т. Шевченка. В цій статті Грабовський підкреслював, що великі заповіти Шевченка, його революційні традиції живуть і розвиваються в українській літературі. „Безсмертний дух поета, — писав Грабовський — по-давньому витає над рідною Україною, невмовкаючи звучить у темряві його віще слово і сіє на народній ниві живе сім'я оновлення".

Михайло Коцюбинський — став славетним українським письменником під впливом Т. Шевченка і Марка Вовчка. Ще бувши підлітком, він знав майже ввесь „Кобзар" напам'ять і захоплено декламував вірші Шевченка. Про цей вплив свідчить сам Коцюбинський у своїй автобіографії. В першому творі Коцюбинського виразно відчувається вплив Шевченківського підходу до змалювання селянського життя. Не випадково епіграфом до першого оповідання „Андрій Соловейко" Коцюбинський взяв уривок з вірша Шевченка, що починається словами:

„За що, не знаю, називають
Хатину в гаї тихим раєм..."

Як і Шевченко, Коцюбинський у своїх творах показує велике прагнення народу до волі, до правди. Розвиваючи традиції Шевченка, Коцюбинський показав правдиві картини народного життя, виступаючи проти російського самодержавного гніту, висловлюючи гнівний протест проти національного і соціяльного поневолення і оспівуючи горду, волелюбну людину, що бореться за свої права, за свою людську гідність. Коцюбинського єднала з Шевченком також велика любов до України та до її найбільшого скарбу — до народної пісні. Коцюбинський брав діяльну участь у поширенні творів Шевченка, в Шевченківських святах. Він же належав до гуртка „Тарасівців". Цей гурток, названий на честь Шевченка, як свідчить В. Самійленко „мав цілком самостійницький характер, мав завдання ставити українське питання на всю його височінь і ширину, щоб наблизити відродження України, культурне і політичне".

Безсмертне слово Великого Кобзаря викликало буйний ріст нових талантів — поетів, прозаїків, драматургів. І всі вони — діти Великого Батька Шевченка. І хоч вчилися вони в російській школі, працювали в російських установах, хоч українська мова тоді офіційно була заборонена, хоч за письменницьку діяльність їм загрожували репресії й переслідування, вони — прочитавши „Кобзаря" — поверталн на рідний шлях.

Коли ми читаємо біографію якогонебудь українського письменника тих часів, то бачимо, що кожен із них почав писати рідною мовою під впливом творів Шевченка. Для Архипа Тесленка „Кобзар" був найулюбленішою книжкою.

„Вплив народної української пісні, Шевченка, Гоголя — це основні, здається, впливи, під якими я сформувався як український письменник", — пише про себе С. Васильченко. Шевченкова поезія була невичерпним джерелом творчого надхнення для найвидатніших наших поетів, письменників, драматургів.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник Ukrainian Daily

SUBSCRIPTION RATES:

One year	$ 12.00
Six months	6.25
Three months	3.25

Jersey City & Foreign Rates:

One year	$14.00
Six months	7.50
Three months	4.00

For UNA members monthly 65c.

ПЕРЕДПЛАТА:

На рік	$12.00
На пів року	6.25
На три місяці	3.25

В Джерзі Ситі і закордоном:

На рік	$14.00
На пів року	7.50
На три місяці	4.00

о. Мелетій М. Соловій, ЧСВВ

МИТРОПОЛИТ ЙОСИФ, ЯК БОГОСЛОВ-НАУКОВЕЦЬ

Доповідь на науковій конференції НТШ 17. II. 1962 р.

(1)

Митрополит Йосиф Сліпий увійде в історію Української Католицької Церкви не тільки як єрарх-ісповідник, але теж як один з наших найбільших науковців і богословів новіших часів. Бог наділив митрополита Йосифа глибоким і творчим умом, великим замилуванням до богословських студій, невсипущою працьовитістю, пильністю в здобуванні та поширюванні наукового знання і духом синтези. Науково - богословську діяльність розпочав митр. Йосиф уже на своїх богословських студіях в університетах Інсбруку та Риму, а продовжував її опісля впродовж 20-ти років своєї професорської і ректорської праці в Львові. Не зважаючи на свої численні обов'язки, зокрема ж після номінації на ректора Богословської Академії в Львові та після висвячення на архиєпископа - помічника галицького митрополита Андрея Шептицького, митр. Йосиф завжди знаходив час на поглиблення свого богословського знання та на науково-письменницьку працю. І тільки арештування його в 1945 р. перервало цю наполегливу науково - богословську творчу діяльність.

Та навіть на засланні, в умовах таборового життя, митр. Йосиф не занехав своєї улюбленої звички — студіювання в різних ділянках людського знання. Ось що каже його співв'язень Станіславський, що разом з митрополитом Йосифом перебував у Темниковському таборі праці впродовж 4 років (1948-1952): „У митрополиті Сліпому я пізнав не тільки високого єрарха нашої Церкви, але разом із тим людину незвичайно високої культури, глибокого ума, широкого світогляду і знання. Він володіє всіми мовами більших народів і є поліглотом у найкращому значенні цього слова... Він знає знаменито клясичні мови — старогрецьку, латинську і гебрейську, постійно їх плекає для глибших студій Церкви, релігії й культури давніх народів. Його стремління до знання не має границь. Під тим оглядом він належить до фавстівських натур, а знання громадить без стриму і кінця".

Цей самий Станіславський засвідчує, що митрополит Йосиф продовжував на засланні свої студії коштом тих посилок, що їх діставав від добрих людей для скріплення свого здоров'я. Коли ж після звільнення з табору праці дістався до дому інвалідів у Красноярському краю, то за найбільшу ласку для себе уважав те, що управа Дому дозволила йому користуватись бібліотекою.

На жаль, митр. Йосиф не є вільною людиною і не може покищо використати й передати майбутнім поколінням того, що він простудіював і передумав під час довгих років неволі. Однак, його науково-богословська творчість і спадщина, що її він залишив, коли ще був на волі, така глибока, така багатогранна, така оригінальна, що раз на завжди вписує митрополита Йосифа золотими буквами в аналі нашої науково - богословської думки.

У нашій доповіді приглянемося цій науково - богословській творчості митрополита Йосифа. Наш огляд ніяк не претендує на повну, докладну чи вичерпну аналізу-синтезу наукової і богословської письменницької спадщини митрополита Йосифа. Це могло б бути предметом окремої монографії.

Огляд науково-богословської творчости митр. Йосифа

Першими науково - богословськими працями митр. Йосифа були дві наукові дисертації з ділянки догматичного богослов'я, а саме про походження Святого Духа. Перша — це "Die Trinitaetslehre des byzantinishen Patriarchen Photios" (Innsbruck 1921, стор. 90), що була предложена і прийнята в Інсбруцькому університеті як докторська праця. Друга праця була предложена і прийнята в римському університеті Ґреґоріянум для осягнення титулу „магістер аґреґатус" (себто габілітаційна праця); вона має титул: "De principio spirationis in SS. Trinitate" (Leopoli 1926, VIII-120). Глибоким питанням про походження Св. Духа займався митр. Йосиф у дальших своїх двох догматичних працях: "De amore mutuo et reflexo in processione Spiritus Sancti explicanda" (Bohoslovia, 1923 рік), як теж у розвідці під наголовком: "Num Spiritus Sanctus a Filio distinguatur, si ab eo non procederet?" (Bohoslovia, Nr. 6, 1927, page 36).

Усі ці 4 догматичні трактати з ділянки догматичного богослов'я є перлинами творчо-аналітичного ума митр. Йосифа. Тут він порушив найтрудніще питання тринітарного богослов'я, себто т. зв. питання „Філіокве", що від часів візантійського патріярха Фотія уважалося за одну з головних точок догматичних розходжень між Східньою і Західньою Церквами. Митр. Йосиф постарався вияснити це питання з усією тонкістю догматичної арґументації, доказуючи на порівняльних текстах св. Отців, що між навчанням Східньої Церкви і Отців Східньої Церкви та наукою про Святу Трійцю на Заході немає ніякої суттєвої-істотної різниці. Схід і Захід різняться у тринітарній доктрині не відмінним навчанням, а відмінною догматичною формою, яка в обидвох Церквах має той самий догматичний зміст і сенс.

Бистрі й оригінальні думки митр. Йосифа знайшли в крузі спеціялістів (догматистів, орієнталістів) високу наукову оцінку. Такі богослови, як Жюжі, Каттербуш, Міхель, Штуфлер, Бартманн та інші, підкреслювали слушність та оригінальність поглядів митр. Йосифа, і вони знайшли в богословській літературі невідмінне право громадянства.

Заслугою митр. Йосифа є те, що він — бувши ректором Богословської Академії — вимагав від професорів, щоб вони укладали підручники з тих предметів, що їх навчали. У такий спосіб вийшло кілька підручників високої вартости, які сам митр. Йосиф видав у серії праць-видань Богословського Наукового Товариства (нпр. Біблійна Герменевтика, Патрологія, Катехитика, Педагогіка, Догматика нез'єдиненого Сходу, Церковно - Слов'янська Граматика). Сам ректор, о. д-р Йосиф Сліпий так був зайнятий адміністраційною, професорською та видавничою працею в Богословському Товаристві, Богословській Академії та Семінарії, що не знаходив часу на те, щоб приготовити до друку підручник свого обширного предмету, себто Догматичного Богослов'я. Щойно у воєнних роках він знайшов час, щоб виготовити до друку частину цього підручника — Науку про Святі Тайни. Рукопис його зберігся в одного з колишніх питомців о. д-ра Й. Сліпого, щасливо пережив воєнну хуртовину і, почавши від 1950 року, став виходити частинами у журналі „Логос" (Канада).

БЕРЕЗЕНЬ — МІСЯЦЬ ШЕВЧЕНКА! НАШИМИ ЩЕДРИМИ ПОЖЕРТВАМИ ЗБУДУЙМО У ВАШИНҐТОНІ ПАМ'ЯТНИК ДОСТОЙНИЙ ВЕЛИКОГО КОБЗАРЯ, УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ ТА СТОЛИЦІ АМЕРИКИ!

НЕ ЗБИРАЙТЕ СОБІ СКАРБІВ НА ЗЕМЛІ, А ЗБИРАЙТЕ СКАРБИ В НЕБІ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

му не достає земських дібр. Христос оцінює моральну вартість людини її внутрішнім наставленням до земських дібр. Щоб бути убогим духом, треба позбутися в наших серцях прив'язання до них. Тому Божий Син остерігав, кажучи: „Не збирайте собі скарбів на землі, де черв і міль нищать, і де злодії підкопуються і крадуть. А збирайте собі скарби в небі, де ні черв, ані міль не нищать, де злодії не підкопуються, ні не крадуть" (Мат. 6:19-20). А при іншій нагоді Христос сказав: „Бо що поможе чоловікові, коли б увесь світ набув, а занапастив свою душу" (Мат. 16:26). Убожество духом не вимагає від нас цілковитого відречення від земських дібр. Бути убогим духом не означає, щоб ми були голодні, ходили в дрантивій одежі, або й не мали даху над головою. Ця недостача земських дібр ще не є ознакою убожества духом, за яке Ісус обіцяє небесне царство. Знаємо зі св. Письма, що Божественний Спаситель поручив молитися в Господній молитві „Отче наш" про „хліб наш насущний", тобто про потреби дочасного життя людей. Він сам чудесним способом розмножив п'ять хлібів і дві риби, щоб прохарчувати тисячі голодного народу. Це був Христос, що в Кані Галилейській перетворив воду у вино. Для Апостола Петра Христос зробив чудо під час ловлі риб.

Але також читаємо у св. Письмі, що Христос осуджував багачів, які були прив'язані до земських багатств, як євангельський юнак (Мат. 19:16-24), а з другого боку Христос благословив цих людей, що не були прив'язані до земних багатств, до гроша. Багатий митар Закхей поборов прив'язання до свого майна та під впливом Божої ласки дав половину з нього на добродійні цілі, а тих, що скривдив у своєму житті, винагородив вчетверо. За це удостоївся почути з уст Божественного Спасителя радісні слова: Сьогодні спасіння прийшло на цей дім... (Лук. 19:9). Зрозуміли це убожество духом перші християни, в яких було одне серце і одна душа та які не жалували свого майна для допомоги ближнім, які потребували цієї допомоги. (Діян. 4:32).

Золотими буквами запише історія тих українців - католиків, що не прив'язувалися до свого запрацьованого гроша, тільки жертвували на різні цілі. Завдяки їх щирій жертвенності, на Вільній Землі Вашинґтона поставали численні церкви, школи, різні добродійні товариства. Вони також подали допоміжну руку українським скитальцям у переселенні до З'єдинених Держав Америки та складали свої пожертви, щоб допомогти і тим, які не могли прибути до цієї держави. Тільки такі люди можуть відчути людську нужду і потребу та спішити з допомогою, які є вбогі духом, тобто не прив'язуються до земських дібр. І тільки такі люди можуть удостоїтися сповнення Божої обітниці на них „Блаженні убогі духом бо їх царство небесне".

Нехай нагірна проповідь Христа, особливо перше благословенство: „Блаженні убогі духом, бо їх є царство небесне" буде дороговказом на шляху нашого життя. Вживаймо тих Божих дарів, якими Господь нас наділив, не так марнотравно, як євангельський багач (Лук. 16:19-31), що не хотів порятувати бідного Лазаря, а так, як перші християни, що в Христовому дусі господарили своїм майном на Божу славу, добро ближніх і спасіння своїх душ.

† Амвросій

Відділи УНСоюзу Нюйоркської Округи обдумували справи конвенції та конвенційної кампанії

Ню Йорк, 9-го березня 1962. — Минулої п'ятниці Відділи УНСоюзу з Ню Йорку та околиці відбули в приміщеннях місцевого Народного Дому свої чергові організаційні збори, присвячені передовсім побутовим справам недалекої конвенції УНСоюзу та продовженню конвенційної кампанії для збільшення членства УНСоюзу. Нюйоркська Округа обнімає 36 Відділів, які з кінцем 1961 року гуртували точно 7,500 членів. Ця Округа в минулому році мала найбільші успіхи в передконвенційній кампанії після Округи Шикаго, яка здобула перше місце. В цьому році Ню Йорк веде перше місце. Головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір подав приявним справоздання з минулорічних успіхів всього Союзу, а головний секретар Ярослав Падох подав підсумки праці в минулому році та в двох місяцях цього року нюйоркської Округи. Приявні широко обговорювали порушені питання та зобов'язалися енергійно допомогти здобути і цього року повний успіх в організаційній праці УНСоюзу. Зокрема схвалено допомогти здобути до конвенції 2,000 нових членів, щоб ще перед конвенцією УНСоюз перейшов границю 82,000, після покриття усіх конечних втрат. Приявні прийняли тепло десять членів почесного клюбу, який гуртує найкращих організаторів УНСоюзу, з місцевої Округи, якими є, по черзі здобутків: В. Никифорук, адв. І. Флис, В. Клосник, В. Цюпа, суддя М. Шпитко, І. Сидор, д-р Б. Левицький, В. Мандзій, д-р В. Палідвор і В. Гасій.

За статистикою гол. секретаря Я. Падоха нюйоркська Округа мала найбільше число цих заслужених організаторів від усіх міст та стейтів. Нюйоркський стейт мав їх 17, Пенсилвенійський і Іллинойський 8, Нюджерзький 6, Канада 5, і т. д.

Багато уваги віддали збори побутовим справам недалекої конвенції УНСоюзу, з уваги на те, що нюйоркська Округа прийняла обов'язки господаря конвенції. Голова Округи адв. І. Флис, який провадив зборами, здав звіт з дотеперішніх заходів зробити конвенцію якнайбагатшою в мистецькі і розвагові імпрези, короною яких має бути опера Аркаса „Катерина", поставлена в одній з кращих заль Ню Йорку.

Звіти адв. Флиса доповнювали голови відповідних комітетів В. Клосник, І. Василишин, і В. Цюпа. Приявні подали чимало проєктів, зв'язаних з недалекою конвенцією.

Справою, яка зайняла не менше уваги приявних, було питання союзового стипендійного фонду, який започаткував 361 Відділ „Дністер" в Ню Йорку, а включила в свою працю нюйоркська союзова округа. Цю справу реферував С. Ковальчук, а д-р Б. Левицький запропонував резолюцію, яку приявні схвалили. Резолюція закликає конвенцію та Екзекутиву УНСоюзу піддержати справу стипендійного фонду для студентів українознавчих наук та предметів, зв'язаних з Україною та її проблемами.

Д-р О. Соколишин повідомив приявних, що в неділю 25-го березня в церкві св. Юрія буде відправлена поминальна Служба Божа та Панахида за покійного головного предсідника УНСоюзу Дмитра Галичина, після чого в місцевому Народному Домі відбудеться зібрання для пошанування його пам'яті в перші роковини його смерти.

Д-р Б. Левицький підніс потребу переведення секретарсько - організаційного курсу для місцевої Округи, який схвалено відбути вже після конвенції.

Окрема дискусія розвинулася над проєктами для добра організації, які слід запропонувати для схвалення конвенції. Підмічено цілий ряд справ і відложено їх обговорення до чергових передконвенційних зборів Округи, які мають відбутися 4-го травня ц. р. в Брукліні. В дискусії над цими проблемами забирали голос адв. М. Пізнак, Ю. Павчак, Стефанія Галичин, д-р В. Вишиваний, А. Копистянський, В. Мандзій, І. Сидор і інші. На питання відповідали вище згадані члени Екзекутиви та головний контролер П. Кучма.

Союзова Округа в Перт Амбою схвалила пляни конвенційної праці

Перт Амбой, Н. Дж. — Минулої неділі, 11-го березня 1962, в приміщенні Народного Дому відбулися тут організаційні збори місцевої Округи, яка обнімає 14 Відділів, що гуртують кругло 1,700 членів. Збори відкрив і ними провадив голова Округи К. Наконечний, секретарював інж. В. Янів. Збори були присвячені підсумкам праці Округи в минулому році та складенні пляну праці на біжучий рік. Приявний на Зборах головний секретар Я. Падох подав вислід праці Округи в минулому році та склав ґратуляції двом заслуженим організаторам Округи, які стали членами Почесного Клюбу Організаторів, а саме Іванові Буднякові та Михайлові Федишинові. В минулорічній кампанії за побільшення Союзу найбільше заслужився Відділ 155, який здобув імпозантне число членів 58, та 372 Відділ в Плейнфілд, який здобув 20 членів, в першу міру завдяки праці попереднього секретаря цього Відділу інж. Д. Гечі.

Ці два Відділи та 349 Відділ з Менвіл, 104 з Перт Амбою, та 306 з Лінден належать до Відділів Округи, які найбільше зросли за останнє чотириліття між конвенціями. На жаль, половина Відділів Округи, здебільшого невеличких Відділів, не тільки не зросли, але змаліли. Приявні застановлялися над тим, щоб збільшити ці Відділи, або получити з іншими — більшими. Управа Округи зобов'язалася над цим попрацювати.

Приявні застановлялися також, що зробити з кількома Відділами, які постійно є неприявні на окружних Зборах. Висловлено погляд, що якщо ці Відділи будуть дальше неактивними, слід їх скреслити з членства Округи і залишити посторонь окружної організації. Управа Округи зобов'язалася відвідати ці Відділи, взяти участь в зборах їх членів, та подбати про їх активізування та побільшення їх членства. До цих завдань схвалено докласти також старання, щоб до конвенції в травні цього року не було ніодного Відділу в Окрузі, який не приєднав би бодай деякого числа членів. Управа Округи буде допомагати в цьому меншим Відділам.

Делеґати Відділів та делеґати на конвенцію, які взяли участь в Зборах, з признанням висловлювалися про успіхи УНСоюзу в минулому році в організаційній ділянці та висловлювали вдоволення, що Екзекутива УНСоюзу з травнем цього року почне виплачувати усім членам значно підвищену дивіденду, а членам з виплаченими грамотами зачне також виплачувати відповідну дивіденду. Приявні висловилися прихильно відносно плянів Екзекутиви УНСоюзу, представлених гол. секретарем Я. Падохом, відносно введення нових родів грамот. Я. Падох поінформував приявних про заходи Екзекутиви та нюйоркського Окружного Комітету в справі конвенції, та відповів на поставлені йому питання.

Приявні підмічували потребу репрезентанта Округи і взагалі стейту Ню Джерзі в головному уряді УНСоюзу і видвигнути свого кандидата на пост головного радного.

Л. М.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим співвласниками 25-мільйонового майна організації!

Українська хроніка

● **Українське Академічне Товариство „Зарево" в Ню Йорку** влаштовує в суботу 17 березня 1962 р., в Українськім Народнім Домі при 140 2 Авеню, в кімн. ч. 22 доповідь п-нни Марусі Попович п. з. „Україна сьогодні". В доповіді, яка буде ілюстрована найновішими фільмами, прелеґентка поділиться своїми враженнями з поїздки по Україні та відвідин Києва, Харкова, Полтави, Ялти, Львова і Тернополя.

● **Концерт піяністок,** колишніх і теперішніх студенток УМІ кляси проф. Олега Музиченка — Ірини Кондра, Ждани Кравців і Христини Осадца відбудеться в п'ятницю дня 16 березня ц. р., в Літературно - Мистецькому Клюбі в Ню Йорку о год. 8-ій вечора. У програмі концерту твори Баха - Бузоні, Ліста, Чайковського і Віллі Лобоса.

● **Вчительський факультет** при Гарвардському університеті в Кембріджі повідомив, що він організує окремі курси для заміжних жінок, щоб вони могли закінчити педагогічну освіту та працювати як вчительки.

Перед концертом Люби Жук в Ню Йорку і Філядельфії

Наша відома піяністка Люба Жук дає ряд своїх самостійних концертів у Канаді і ЗДА. 17-го березня вона виступить в Ню Йорку в Народному Домі, а 18-го березня у Філядельфії в Горожанському Клюбі.

Люба Жук

Ті, що слідкують за мистецьким ростом української молодої піяністки, радіють її концертовою активністю і поважною, безупинною підготовкою до щораз то нового музичного репертуару.

Чужа і наша критика підкреслює її талант, високорозвинену техніку і музикальність. До тих, загально признаних прикмет треба ще додати елеґантність і скромність чарівної появи Люби Жук на естраді.

Ми почуємо у виконанні нашої піяністки твори Бетговена, Брамса, Шумана, Шопена, а з українських композиторів: М. Лисенка, Нестора Нижанківського і В. Грудина.

Любу Жук зачисляємо до тих нечисленних наших музик, що з ентузіязмом дають свій талант і працю для української культури, а вартісні твори наших композиторів пропаґують серед чужих музичних кол. Тому й не диво, що наша українська громада в Ню Йорку й околиці жде із заінтересуванням концерту Люби Жук.

Д. Каранович

„Сини Волі" з секти духоборів спричиняють клопіт канадійському урядові

Оттава. — Частина російської секти духоборів, яка називає себе „Синами Волі", спричиняє великий клопіт провінціональному урядові Британської Колюмбії та федеральному урядові в Оттаві. Останнього тижня частина тієї провінції виглядала немов під час громадянської війни. Проти цих терористів із скрайньої секти духоборів, синів волі федеральний уряд мусів вислати відділи кінної королівської поліції з Алберти. Поліція прибула до Кутней Веллі, щоб не допустити до нових актів терору. Поліція шукає за злочинцем із тої секти, який минулого тижня висадив був в повітря електрівню вартости $50 мільйонів. Сини волі виконують терористичні акти, протестуючи цим способом проти державних законів, які нібито порушують їхню волю. До цих „порушувань волі" вони зараховують посилання дітей до школи та військову службу. Духоборці 60 років тому прибули з Росії до Британської Колюмбії. Синів волі нараховують коло 4,000, а всіх духоборців є коло 20,000. Духоборці живуть згідно з законами і працюють як фармери. Сини Волі нападають і на мирних духоборців. Вони просили Хрущова, щоб дозволив їм вернутися до СССР, але з того ніщо не вийшло.

● **Новий військовий режим в Бірмі,** очолюваний генералом Не Віном, дістав визнання від З'єдинених Держав і Совєтського Союзу. За ними підуть всі інші західні і комуністичні країни.

БЮДЖЕТОВА СЕСІЯ РАДИ МИТРОПОЛІЇ УПЦ В ЗДА

В днях 19 і 20-го лютого ц. р. відбулася в Бавнд Бруку, Ню Джерзі, бюджетова сесія Ради Митрополії Української Православної Церкви в ЗДА, інформує орган цієї Церкви, „Українське Православне Слово" в числі за березень 1962 р.

„Згідно з статутом Церкви, головою Ради є Владика Митрополит, а тому на початку сесії обрано тільки заступника голови — о. протопресв. Іван Савчук і секретаря — проф. В. Заїтневич.

Сесію започатковано Молебнем, який відправив о. прот. С. Шадинський, а слово до присутніх виголосив Вл. Митрополит Іоан. Справоздання з праці Консисторії й інших при ній установ зложив голова Консисторії Вл. Архиєпископ Мстислав. Він же дав докладні пояснення до всіх фінансових справоздань з 1961 рік, які стверджують, що в 1961 р. загальна вартість маєтку Церкви зросла на суму $325,778.78 і виносить на 1-го січня 1962 р. разом $763,062.25. Після відтягнення зобов'язань (в головному позичка на будову Церкви - Пам'ятника), чиста вартість маєтку на 1-го січня 1962 р. — $485,219.73. Адміністративний бюджет Консисторії на 1961 р. виконано з надвишкою прибутків ($72,412.06) над витратами ($69,303.02). Окрім того, на будову Церкви - Пам'ятника поступило в 1961 р. $268,348.90, в тім $150,000.00 позичкою, а решта $118,348.90 пожертвами від вірних і парафій.

Рада Митрополії затвердила всі фінансові справоздання Консисторії за 1961 р. і схвалила адміністративний бюджет її на 1962 р. в сумі $71,959.04, як по стороні прибутків, так і по стороні видатків. Окрім того, Рада, виконуючи постанову останнього Собору, схвалила трирічний фінансовий план на закінчення будови Церкви - Пам'ятника і сплачення всіх позичок і зобов'язань по будові в сумі $250,000, розкладаючи прибутки на цю ціль від парафій, вірних і духовенства на 1962 р. $110,000, на 1963 р. $80,000 і на 1964 р. $60,000. Цей план не тільки дасть змогу закінчити будову Церкви - Пам'ятника, але й дасть змогу сплатити банковий борг ($150,000) раніше терміну й не платити за ту позичку відсотків. Цей фінансовий план оперти на цілком реальних основах, бо пожертви на будову від парафій і вірних у 1960 р. дали суму $110,570.67, а в 1961 р. $118,348.90. Залишається тільки, щоб парафії, вірні й духовенство виявили в 1962 р. таку ж жертвенність, як виявили її в попередніх роках. Зокрема така зусилля вимагає 1962 рік, в якому треба обов'язково закінчити внутрішню частину будови Церкви-Пам'ятника.

Справі закінчення будови Церкви - Пам'ятника Рада присвятила найбільше уваги, вважаючи її за найважливу і життєву потребу цілої Церкви.

Окрім того, Рада схвалила кілька резолюцій, які торкаються різних ділянок життя Церкви, важливіші з яких подаємо нижче. При кінці сесії обрано Консисторію в складі: о. протопресв. Л. Веселовський — заст. голови, о. митроф. прот. Гр. Пипюк — скарбник, о. прот. В. Желехівський — секретар, о. прот. С. Шадинський — фінанс. секретар та бр. бр. І. Марчишин і М. Янюк — члени.

Замикаючи сесію, Вл. Митрополит Іоан висловив свою подяку членам і працівникам Консисторії, дякуючи праці яких УПЦ постійно зростає на всіх відтинках її життя та звернувся до присутніх на сесії з закликом до посиленої праці на місцях, в парафіях, зокрема ж у ділі закінчення будови Церкви - Пам'ятника.

Резолюції:

Останні події в Україні підтверджують зростаючу все колоніяльну залежність України від Москви. Як це видно з постанов XXII з'їзду комуністичної партії в 1961 р., політика Москви спрямована на знесилення в СССР всіх проявів національних культур, що зчерги має довести до ліквідації Москвою окремих національностей, як це все довершено з меншими народами (кримські татари, німці над Волгою, північно - кавказькі народи, калмики і інші, зокрема в південно-східній частині ССС). Саме тепер ми є свідками посиленого наступу Москви на національно - культурнім фронті України, а в тім і на відтинку релігійного життя нашого народу. В 1961 р. Москва започаткувала масову ліквідацію православних церков в Україні, що їх православні українці відкрили під час останньої війни СССР з Німеччиною, в рр. 1941-44. Наявність зростаючого числа злочинів Москви супроти українського народу вже не може приховати навіть большевицька преса в Україні. Вже й до нас, перебуваючих далеко від Батьківщини, доходять з України голоси відважного спротиву й обурення чесних людей нашого народу. Ми переконані, що посилений тепер і розпучливий наступ Москви на духові скарби українського народу свідчить лише і тільки про слабість ворога, та що шлях Страсного Тижня українського народу зближається до кінця і що вже близький день Великодня.

В цю вирішальну добу в житті нашого народу Рада Митрополії Української Православної Церкви в ЗДА висловлює своє глибоке обурення з приводу чергових злочинів Москви над українським народом та кличе все зорганізоване українське громадянство у вільному світі до посиленої й об'єднаної праці, зокрема в напрямку збагачення української духових, культурних, наукових і мистецьких вартостей, бо від сумцих вартостей в великій мірі залежить і сила спротиву найкращих представників української культури, науки і живого слова в Україні.

Рада з радістю стверджує, що такий спротив вже існує і сила його наростає з дня на день. Цей спротив спізнює здійснення злочинних намірів Москви. Цей спротив напевно прискорить і звільнення України з московської неволі. Проте, це в великій мірі залежить від того, чи українці у вільному світі будуть тільки споживати культурні надбання своїх попередників, чи й самі подбають про збагачення обкраденої і постійно нищеної Москвою скарбниці українських національно - релігійних цінностей.

У зв'язку з цим, Рада Митрополії УПЦеркви в ЗДА кличе все українське громадянство у вільному світі до всебічної підтримки наших наукових установ, а ті установи до тісної співпраці з собою. Зокрема це відноситься до Української Вільної Академії Наук і Наукового Товариства ім. Т. Шевченка та всіх літературних і мистецьких товариств і об'єднань.

Крім того, Рада Митрополії УПЦеркви в ЗДА вважає за найвищий обов'язок кожного українця у вільному світі — всебічно підтримувати ті чинники в нашій еміграції, які стремлять до повної політичної консолідації й об'єднання в Українській Національній Раді, яка була і є найвиразнішим і найбільш авторитетним репрезентантом вільної, незалежної і державно суверенної України.

Нашим братам і сестрам в Україні Рада Митрополії шле свій сердечний привіт та, одночасно, усердно просить Господа обдарувати їх силою духа, щоб вони щасливо перебули найчорніші в житті нашого народу дні й найтяжчі в його історії проби.

Православних українців у вільному світі Рада Митрополії кличе до ще тіснішого об'єднання їх в мурах Української Православної Церкви та дальшої жертвенної праці над придбанням українських релігійно - національних вартостей. Зокрема ж гаряче Рада Митрополії кличе всіх православних українців у вільному світі до підтримки і постійного читання наших релігійних видань і масового придбання праці проф. І. Власовського „Нарис історії УПЦеркви", чотири томи якої вже видала наша Церква в ЗДА.

З окремим закликом Рада Митрополії звертається до всіх православних українців у вільному світі, в достатку й спокою перебуваючих, щоб вони негайно допомогли закінчити будову Церкви - Пам'ятника, який всі ми будуємо на молитовний спомин наших найближчих та мучеників і героїв українського народу. Пам'ятаймо, що про цей Храм - Пам'ятник знають вже і в Україні, про цей Храм не може вже мовчати і ворожа нам преса московського окупанта, яка шкалює творців і будівничих цього Храму, сильні наших найкращих сподівань. Церква - Пам'ятник сьогодні вже, як той маяк у темну ніч на морі, світить і показує шлях до остаточної мети нашого народу — повної волі та суверенної державності. Тому обов'язком кожного чесного українця поспішити з допомогою, на закінчення її гідне всередині викінчення будови Церкви - Пам'ятника. До виконання цього обов'язку Рада Митрополії кличе всіх українців, а вірних нашої Церкви в першу чергу".

Зі спорту

ПРОЖЕКТОРОМ ПО УКРАЇНСЬКІМ СПОРТІ В АМЕРИЦІ

Коли зима скувала морозом Канаду та центральні стейти Америки, в сонячній Каліфорнії та на північнім Сході Америки продовжується сезон копаного м'яча з перервами спричиненими сніговими опадами.

Щоб вичерпати широку програму гор за мистецтво ліг, та аматорські й професійні чашу Америки, змагання відбуваються без огляду на погоду та стан спортового майдану.

Біжучий спортовий сезон є особливо багатий на спортові сензації. Одною з них була виграна нюйоркського УСК-у з філядельфійським „Тризубом", другою є програна цього ж УСК-у з німецькою командою Бруклин спорт клаб за чашу Америки.

Втаємничені в спортові закулиси знають, що обі програні захитали поважно провоями та фінансами обох наших передових команд Америки.

Програ „Тризуба" до нюйоркського УСК-у мала більше престижеве значення і не захитала його позиції в табелі мистецтв, то програ УСК-у була поважним ударом по плянах проводу на здобуття мистецтва Америки. На потіху треба сказати, що м'яч є округлий та завжди приносить несподіванки. Проте факт, що провід УСК-у рішився зірвати з доцьогочасною аматорщиною та пішов на змонтування сильної команди з імпортованих з Канади англійських змагунів, мало далекойдуче значення для українського спорту на північнім Сході Америки, про якого вислідн сьогодні ще зачасно говорити.

Старший генерації українських спортовців, вихований на ідеї спортового виховання молоді, не є під смак професіоналізм українського спорту, в якому вона добачує початки його упадку. Одним з дуже поважних аргументів, яким вони воюють, це фінансове заломання професійних клюбів, що поклала на лопатки вже декілька українських команд в Канаді. Думаю, що цей аргумент є дуже поважний і без його розв'язки годі мріяти про тривалі успіхи українських професійних команд.

Справа в тому, що при щорах вищих винагородах навсимних змагунів, ми вже перейшли баланс між приходами та витратами на змагання.

Коли витрати кожного року зростають, приходи зі змагань удержуються на тому самому рівні. Практика змагань в зимових місяцях, коли приходить дуже мало глядачів, а в випадку снігових опадів змагання мусять бути відкликані, укладнює дуже поважно фінансову ситуацію кожної команди, що частогусто мусить платити змагунам незалежно від відбутих змагань. Ми є свідками самоліквідації старої балтиморської команди „Помцеїв" та з'єднання клюбу Бруклинських Італійців з другою італійською командою в Ню Йорку „Інтер". Це тільки підтверджує трудноці, з якими мусять боротися й українські команди для здобуття, чи задержання спортових осягів в системі американського спорту.

Одним показником тих фінансових трудноців являється 5 тисяч долярового недобір, з яким двократний мистець Америки „Тризуб" закінчив свій минулорічний сезон, мимо такої фінансової підбудови, яким є відкуплений від республіканців їх клюб з доходовим підприємством.

В труднішім положенні є нюйоркський УСК, що придбав власну площу, на яку затягнув поважну морґеджову позичку. Одиноким рятунком для обох клюбів являються під теперішню пору невеличкі гурти прихильників та клюбових фанатиків, що своїми дотаціями, та позичками рятують каси клюбів та дозволяють їм держати найманих змагунів ще на деякий час. Ми є сьогодні свідками „санування" „Тризуба" колядою, що згідно з пресовими звідомленнями перейшла вже суму $9.000. Направді львину частину тієї суми становлять подаровані 100-долярові бонди власних членів, які каса тризубівського Дому відкупує від професійної ланки. Реклямова коляда є з дісності тільки перекидуванням власних грошей з одної кишені до другої, коштом поменшення шанси перебудови тризубівського Дому, на яку ті гроші були з дебільша призначені.

Грошова залежність українських спортових товариств від певної групи членства створює ситуацію, яка утруднює добір відповідної управи, переведення загальних зборів в наміченім речинці, та часто утруднює діяльність управи. Тому любителям спорту, які не міряють копаного м'яча скількістю стріляних ворит, насуваються песимістичні думки про будуче наших клюбів та про потребу розв'язку зачарованого кола. Одним із засобів такої розв'язки було б унапрямлення нашої української спортової політики, чи то шляхом зговорення між поодинокими товариствами, чи то шляхом схвалення відповідних напрямних на скликаній спортовій нараді, українських спортових товариств Америки та Канади.

Спроба такої наради минулого року в Ню Йорку, не мала бажаних успіхів з приводу духової непідготови до тієї справи учасників та самих дранжерів нарад. У висліді ця нарада не внесла нічого нового, а навпаки песимістичним становищем канадійських представників зродила зародки дефетизму в серцях прихильних делегатів. Чергова думка, яка насувається нам в зв'язку з професіоналізацією українського спорту, це можливість вилучення професійної команди з статутових рямок даного українського спортового товариства в формі концесії чи приватної корпорації, якої управу становили б-уділовці тієї корпорації.

Така приватна спортова клітина, не зв'язана балястом членства була б більше еластична та мобільна й через те могла б багато більше зробити в ділянці пропаганди українського імени.

А тоді спортові товариства мали б в своїй опіці лише аматорський спорт та могли б успішніше проводити ідею спортового виховання в атмосфері незатьмареній тінню осягів та турбот професійної команди. Це все є, очевидно, речі дискусійні й саме життя правдоподібно вирішить форму та напрямні українського спорту на еміграції.

Але поки це станеться, ми мусимо мати широко відчинені очі та стреміти до координації діяльності тих усіх спортових товариств, що тут на еміграції проводять свою діяльність під тими самими прапорами і за ті самі ідеї. Бо така координація спортової діяльності може заощадити нам багато енергії, грошей та розчарувань.

Лев Яцкевич

Рібікофф пропонує розселити кубинських втікачів

Маямі, Флорида. — Секретар здоров'я виховання і добродійности Абрагам А. Рібікофф заявив на пресовій конференції в Кубинському Центрі для втікачів, що конче треба розселити кубинських втікачів по всіх стейтах ЗДА, бо Флорида не може довго сама нести того тягару. Рібікофф заявив, що як тільки звільниться Куба від комуністичної диктатури, то втікачі зможуть виїздити на Кубу з державною допомогою з кожної місцевости ЗДА, а не тільки з Флориди. В Маямі до лютого цього року зарестровано 102,400 втікачів, з чого тільки 20,278 змогли виїхати до інших стейтів. Згідно з заявою Центру для втікачів в 1962-му видатки на кубинських втікачів виноситимуть коло $37 мільйонів.

● У Швайцарії оточено кордоном жандармерії і заставами готель в Сіґналь де Бужі, біля Франції, де мешкає альжирсько - арабська делегація, що веде останні засекречені переговори з делегатами французького уряду про дальшу долю Альжиру. Вийнятково засоби обережности простягнено на цілу ту місцевість. Навіть листоношу, який приїхав під готель на ровері, жандарми схопили і піддали строгій ревізії — його лист з поштою. Приватний літак, що випадково надлетів над місцевість, острілено артилерією і він щасливо втік, не знаючи причини свої халепи. Всі ці заходи були — проти можливого атентату зооку французьких екстремістів - терористів.

● 12-го березня летун із літака „У-2" Френсіс Ґері Поверс прибув із дружиною і своїми батьками до місцевости Біґ Стови Ґеп у Вірджінії, де його оваційно вітало населення цієї місцевости. На пресовій конференції Поверс заявив, що численні люди говорять про такі речі, яких не розуміють, коментуючи його звільнення з совєтської тюрми.

Посмертні згадки

Михайло ПИК, довголітній член 284 Відд. УНСоюзу, ім. Богдана Хмельницького в Ковтвілі, Па., помер в дні 15-го лютого 1962 року. Покійний народився 73 роки тому, в селі БІлина Мала, пов. Самбір, Зах. Україна. Полишив у глибокому смутку дружину Анну з р. Каспрук, 5 доньок: Ольгу, Настю, Пампну і Антоніну замужних і Катерину, 3 синів: жонатого Івана, Йосифа і Григорія, 5 внуків і 2 братів. Покійного поховано на укр. прав. цвинтарі св. Духа в Гемптоні. Похорон відбувся 19 лютого ц. р. Величаві похоронні відправи, при великій кількості людей, відправив о. прот. Т. Форостій. — Вічна Йому Пам'ять! С. Мудрий, секр.

Максим БЕНЬКОВСЬКИЙ, — член 93 Відд. УНСоюзу, Т-ва ім. І. Франка, в Централ Фолс, Р. Ай., помер 19-го лютого 1962 р. в Кенс. Ню Гемпшир, на 72-му році життя. Покійний народився 1890 р. в селі Калагарівка, пов. Скалат, Зах. Україна. Полишив у великому смутку сина Леоня і невістку та трох внуків. Похорон відбувся 12-го лютого 1962 р., з пох. заведення до церкви св. І. Хрестителя у Вунсакеті, а опісля на цвинтар Блекстон, Масс. — Вічна Йому Пам'ять! І. Данилюк, секр.

Катерина МАРШАЛОК, членка Б-ва св. Стефана, Відд. 221 УНСоюзу в Шикаго, Ілл., померла 11-го лютого 1962 року. Покійна походила із с. Колтів, пов. Золочів, Зах. Україна. Полишила в смутку мужа Миколу, сина Миколу, дочок: Олесю і Анастасію Чучман і сестру Ірину. Похорон відбувся 14-го лютого 1962 р., при участі Родини, Приятелів та Членів Б-ва, з укр. кат. церкви св. о. Миколая. Покійну поховано на цвинтарі св. о. Миколая. — Вічна Їй Пам'ять! Т. Шпікула, секр.

Теодор БАЛАНДЯТ, — член Б-ва св. о. Миколая, Відд. 276 УНСоюзу в Емфридж, Па., помер дня 16-го січня 1962 р. Покійний походив зі села Чорна, Зах. Україна. Полишив у смутку дружину, одного сина і дві доньки. — Вічна Йому Пам'ять! Подав М. Фук

ТАРЗАН, ч. 4805. Горила взяв Джансона.

Горила вхопив Джансона так, немов хотів би його кинути на землю, але завагався...

І пізніше рішуче відніс його в чагар...

— Це було жахливе! — плакала Джюн. — Бідний ловець навіть не мав можливости.